

I/2.

Az ERSTE Bank Hungary Nyrt. számviteli politikája

A bank számviteli politikája a számviteli törvény, illetve a hitelintézetek vonatkozásában ennek végrehajtására kiadott kormányrendelet beszámolási és könyvvezetési előírásainak, illetve a társaságnál alkalmazott elszámolási, értékelési szabályoknak a gyűjteménye. Ezen szabályok együttes alkalmazása megteremti a vezetői információs rendszer működésének, valamint az éves beszámoló összeállításának feltételeit, valamint a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete és a Magyar Nemzeti Bank által előírt adatszolgáltatási kötelezettség teljesítésének alapjait.

Az ERSTE Bank Hungary Nyrt. a számviteli rendszerében, valamint az éves beszámoló elkészítése során érvényesíti a törvényben és a kormányrendeletben meghatározott számviteli alapelveket.

Az ERSTE Bank Hungary Nyrt. a 2006. évi beszámoló készítésekor alkalmazott számviteli politikájának és az ehhez kapcsolódó számviteli rendszerének meghatározásakor az alábbi jogszabályok előírásait vette figyelembe:

- a számvitelről szóló 2000. évi C. sz. törvény (továbbiakban: Szt.),
- a hitelintézetek éves beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségeinek sajátosságairól szóló 250/2000. (XII. 24.) Kormányrendelet és hatályos módosításai,
- a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény és hatályos módosításai,
- a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény és módosító rendelkezései (továbbiakban: Hpt.),
- egyéb, a bankra vonatkozó jogszabályok, valamint mindezek érvényesülése érdekében kiadott belső banki szabályozások.

Az ERSTE Bank Hungary Nyrt. könyveit üzemgazdasági szemléletben, a kettős könyvvitel szabályai szerint vezeti, éves beszámolóját a hitelintézetekre vonatkozó kormányrendeletben foglalt előírások szerint állítja össze. Az eredménykimutatást a bank a vonatkozó előírásoknak megfelelően, függőleges tagolásban készíti el.

A 2006. évi beszámoló fordulónapja: 2006. december 31.

A mérlegkészítés időpontja: 2007. január 09.

A beszámolóban alkalmazott értékelési eljárások

Az eszközök és források értékelése

A bank a forgóeszközöket és a befektetett eszközöket - a valuta- és devizakészlet kivételével - beszerzési, illetve előállítási költségükön értékeli és szerepelteti a mérlegben.

A bank a Hpt. 87. § (1) bekezdésének, valamint a 14/2001. (III. 9.) PM rendelet rendelkezésének megfelelő tartalommal az egyedi kockázatok felméréséhez és annak fedezetéül szolgáló értékvesztés illetve céltartalék állomány meghatározásához a kintlevőségeit, befektetéseit és vállalt függő és jövőbeni kötelezettségeit egyedileg minősítette.

A minősítések elvégzésekor a bank a kintlevőség, befektetés, vállalt kötelezettség azon teljes hányadát minősítette, amellyel kapcsolatban a veszteség keletkezésének kockázata fennáll.

A befektetések minősítésekor elsősorban az abból származó várható veszteség megbecslésére került sor.

A kintlevőségek minősítése során a bank együttesen vizsgálta a kintlevőség törlesztésével kapcsolatban keletkezett tőke- és kamattörlesztési késedelmeket, az adós pénzügyi helyzetében, stabilitásában, jövedelemtermelő képességében beállott változásokat, illetve a fedezetként elfogadott biztosítékok értékében, mobilizálhatóságában és hozzáférhetőségében bekövetkezett romlásokat.

Az elvégzett minősítés alapján a bank a kintlevőségeket, befektetéseket, vállalt kötelezettségeket problémamentes, külön figyelendő, átlag alatti, kétes, és rossz kategóriákba sorolta, a szükséges értékvesztés illetve kockázati céltartalék összegét az egyes kategóriákhoz rendelt sávokon belül határozta meg.

A bank a deviza (valuta) készleteket, valamint a kizárólag hitelintézeti tevékenységhez kapcsolódó, külföldi pénznemben fennálló követeléseit és kötelezettségeit havonta (év végén is) a hónap utolsó napján érvényes, az MNB által közzétett devizaárfolyamon számított forintértékre átértékeli.

A bank a forrásokat - az előbb említett devizák kivételével - könyv szerinti értéken mutatja ki.

Valós értékelés

A Bank 2004. január 1-től alkalmazza a pénzügyi instrumentumokra a valós értékelés módszerét.

A valós értékelés alá vont eszközök és kötelezettségek a mérlegben azon az összegben szerepelnek, amelyért egy eszköz elcserélhető (eladható, illetve megvásárolható), vagy egy kötelezettség rendezhető megfelelően tájékozott, az üzletkötési szándékukat kinyilvánító felek között, a szokásos piaci feltételeknek megfelelően kötött ügylet keretében.

A Számviteli törvény előírásainak megfelelően a Bank a pénzügyi instrumentumokat a következő kategóriákba sorolta:

- Kereskedési célú pénzügyi eszköz: a rövid távú ár- és árfolyam-ingadozásokból származó nyereség elérése céljából szerzett pénzügyi eszköz.
- Keletkeztetett kölcsönök és más követelések a Bank által pénzügyi eszközök, áruk vagy szolgáltatások rendelkezésre bocsátásával létrehozott, rögzített vagy meghatározható fizetéssel járó pénzügyi eszközök, kivéve, ha azokat a Bank rövid távú értékesítési céllal hozta létre. A keletkeztetett kölcsönök és más követelések elsősorban a bankoknak és ügyfeleknek nyújtott hiteleket és kölcsönöket foglalják magukban.
- Lejáratig tartott pénzügyi eszközök, melyeket a Bank lejáratig szándékozik és képes megtartani. A Bank lejáratig tartott értékpapírokat sorol ebbe a kategóriába.
- Értékesíthető eszközök azok a pénzügyi eszközök, amelyek nem minősülnek kereskedési célú pénzügyi eszköznek, a Bank által keletkeztetett hitelnek, kölcsönnek vagy lejáratig tartott pénzügyi eszköznek.

A Bank az értékpapírok és a származtatott ügyletek valós értékét a front-office rendszer riportjai segítségével határozza meg. A rendszer az értékelés során az egyes termékeket egyedi pénzáramlásokra bontja, majd a megfelelő devizára meghatározott hozamgörbe alapján diszkontálja.

A HUF hozamgörbe meghatározása az ÁKK által nyilvánosságra hozott referencia állampapírok hozamai alapján történik. A devizák esetében a hozamgörbe kitüntetett pontjainak becslésére egy év alatt piaci betéthozamok alapján, egy év fölött pedig a swap jegyzések alapján történik. A hozamgörbe kitüntetett pontjainak becslése a Reuters XTRA Piaci Információs Rendszer adatai alapján történik a front-office rendszerben. A hozamgörbe kitüntetett pontjai közötti értékek interpolációval kerülnek meghatározásra.

A diszkontált deviza cash-flow-kat a számviteli beszámolóban MNB által közzétett deviza árfolyamon forintra váltva mutatjuk be. Amennyiben az adott devizában az MNB nem jegyez árfolyamot, úgy a EUR-val szembeni piaci árfolyamjegyzést számítjuk át MNB devizaközép árfolyamon forintra.

Az opciók értékelése szintén a front-office rendszerben történik, a módosított Black-Scholes modellen alapuló értékelési algoritmusok alapján.

A számításokhoz a rendszer a BUBOR, a LIBOR, az EURIBOR, illetve ÁKK referenciahozamokat alkalmazza.

A Bank a swap ügyletekre a kamatarbitrázs célú swap ügyletekre előírt elszámolási és értékelési eljárást alkalmazza a 250/2000 Korm. Rend. 22. § (4), (7) bekezdése alapján, azaz a spot és határidős árfolyam különbözetéből adódó különbözetet időarányosan engedi be a kamateredménybe. A le nem járt ügyletek esetében a spot láb által okozott átértékelési eredményt aktív, illetve passzív elhatárolással szemben számolja el [22. § (11)]. Az ügyletek valós érték különbözetét a Korm. Rend. 9/C § (5), illetve a 9/D § (8) bekezdése alapján szintén az aktív, ill. passzív elhatárolással szemben állítja be.

A kereskedési célú értékpapírok valós értékének meghatározása szintén diszkontált cash-flow számítással történik. Ennek oka, hogy egyrészt az értékpapírok jelentős részénél a piaci alacsony likviditása olyan piaci árakat eredményez, amelyek nem tükrözik azt az árat, amelyen az értékpapírokat el lehet adni. Másrészt a bank célszerűnek tartotta, hogy a money market portfóliójában tartott instrumentumokat ugyanolyan értékelési metódusokkal értékelje.

A változó kamatozású értékpapírok esetében a front-office rendszer a rendelkezésre álló piaci információk alapján meghatározza az egyes még nem rögzített kuponok és a tőketörlesztések pénzáramlását. A fix kamatozású értékpapírok pénzáramlása az értékpapírok jellemzőiből (kamatláb, kamatfizetési gyakoriság, stb.) került meghatározásra.

Az értékesíthető kategóriába sorolt befektetési jegyek valós értékének meghatározása az alapkezelő által hivatalosan közzétett árfolyam alapján történt.

Értékvesztés és céltartalékok

A Bank a mérlegben az eszközök között szerepelteti az alábbi, - a Hpt. valamint a hitelintézeti kormányrendelet előírásai szerint – elszámolt értékvesztések állományát:

- követelések után elszámolt értékvesztés,
- értékpapírok után elszámolt értékvesztés,
- készletek után elszámolt értékvesztés,
- befektetett pénzügyi eszközök után elszámolt értékvesztés.

A források között szerepelnek az alábbi - a Hpt. és a Szt. előírásai szerint - megképzett céltartalékok:

- nyugdíjazásra és végkielégítésre képzett céltartalék,
- függő és jövőbeni kötelezettségek után képzett céltartalék,
- általános kockázati céltartalék.

A Bank folyamatosan figyelemmel kíséri azokat a jogi ügyeket, amelyekben közvetlenül vagy közvetetten érintett. Az esetlegesen keletkező kötelezettségekre a bekövetkezés esélyének figyelembevételével a Bank céltartalékot képez. Azokban az esetekben, amelyekre a Bank nem képzett céltartalékot, a rendelkezésre álló információk alapján a Bankkal szemben esetlegesen támasztott követelés nem megalapozott, vagy nem befolyásolja jelentősen a Bank pénzügyi-jövedelmi helyzetének alakulását.

A Bank – a hitelintézeti kormányrendeletben biztosított döntési lehetőségével élve – úgy döntött, hogy általános kockázati céltartalékot 2001. január 1-jét követően nem képez.

Kamatok függővé tétele

A hitelintézetekre vonatkozó kormányrendelet előírásai szerint elvégeztük a kamatok, kamatjellegű jutalékok és egyéb pénzügyi szolgáltatás bevételeinek elszámolását és függővé tételét. A követelések között olyan lejárt kamat és jutalékkövetelések szerepelnek, amelyek az üzleti évre időarányosan járnak, a mérlegkészítésig esedékesek és azok be is folytak, illetve olyan lejárt követelések, amelyek késedelmes kifizetése nem haladta meg a mérlegkészítés időpontját.

Eredménykimutatás

Az eredménykimutatás a Bank mérleg szerinti eredményének levezetését tartalmazza, az eredmény keletkezésére ható főbb tényezőket, a mérleg szerinti eredmény összetevőit, kialakulását mutatja be.

Az eredménykimutatás összeállításánál is érvényesültek a számviteli törvény által meghatározott alapelvek, az eredmény csak a mérleg fordulónapjáig illetve a mérlegkészítésig biztosan realizálódó bevételekből és a mérleg fordulónapjáig felmerült illetve a mérlegkészítésig a Bank tudomására jutott, az üzleti évet terhelő ráfordítások különbözete.

Az eszközök értékcsökkenése

A társasági adóról, valamint a számvitelről szóló törvény alapján a bank - az értékcsökkenés, értékcsökkenési leírás elszámolásánál - az alábbiak szerint járt el:

- az 50.000,- Ft egyedi beszerzési érték alatti tárgyi eszközök bekerülési értékét a használatba vételkor értékcsökkenési leírásként egy összegben elszámolta,
- az értékcsökkenést minden hónapban elszámolta. A hónap közben beszerzett tárgyi eszközök után az üzembehelyezés napjától az időarányos értékcsökkenés került elszámolásra,
- az értékcsökkenés elszámolásának módszereként a bruttó érték alapján meghatározott lineáris értékcsökkenés szerinti elszámolást alkalmazta,
- a tárgyi eszközök esetében az évenkénti értékcsökkenés elszámolásánál a számviteli törvény előírásai szerinti módon, a használati idő figyelembevételével járt el.
- az immateriális javak leírásánál az alábbi kulcsok kerültek alkalmazásra:

- bérleti jog 10 %
- szoftverek 10 %, (ill. a használati idő függvényében)
- alapítás, átszervezés aktivált értéke 20 %

- a tárgyi eszközökhöz kapcsolódó vagyoni értékű jogokat a nyilvántartásokban a tárgyi eszközök között mutatja ki,
- maradványértéket a 2001. évet követően beszerzett gépjárművek esetén határozott meg, melyet a gépjárművek 5 év alatt érnek el és összege az Eurotax katalógus alapján meghatározott piaci értéknek felel meg.

Könyvviteli zárlat és leltározás

A Bank havonta készít főkönyvi kivonatot, amely tartalmazza a főkönyvi számlák megnevezését, devizanemét, valamint a záró egyenlegét eredeti devizanemben és forintban.

Az éves beszámoló készítésekor a Bank elvégzi a jogszabályban előírt zárlati teendőket.

A Bank a könyvek év végi zárásához, az éves beszámoló elkészítéséhez leltárakat készít, amelyek tételesen, ellenőrizhető módon tartalmazzák a mérleg fordulónapján meglévő eszközeit és forrásait mennyiségben és értékben.

2006 évben teljeskörű tárgyi eszköz és immateriális javak fizikai leltár felvételére nem került sor.

2006 évben végzett hatósági vizsgálatok

Az MNB 2006. május 31. – július 7. között helyszíni ellenőrzést tartott a Pénzforgalomra vonatkozó jegybanki előírások, pénzforgalmi adatszolgáltatások, készpénz újra forgalomba hozatal témában. A vizsgált időszak a pénzforgalmi előírások tekintetében 2006. március, a VIBER üzemidő hosszabbítás tekintetében 2006. március, a P01, P07, P27 és P34 jelentések esetében 2005. december 31., a P05 adatszolgáltatás esetében 2006. március 31. volt. A jelentésben foglalt hibák, hiányosságok rendezésére intézkedési terv született, a javítások döntő többsége még az év folyamán megtörtént.

2005. év végén az APEH 2004 évre vonatkozó TB-vel kapcsolatos átfogó vizsgálatot kezdett a 2004-ben beolvadt Postabankra is kiterjedő hatállyal, mely 2006. évben fejeződött be.

Az APEH átfogó vizsgálatot kezdett a már beolvadt Postabank és Takarékpénztár Rt 2002. 2003. és 2004. évi, valamint az Erste Bank Hungary Nyrt. 2004. és 2005. évi adózási tevékenységére vonatkozóan. A vizsgálat a beszámoló készítés idején még folyamatban van.

Kiegészítő melléklek

A kiegészítő melléklet tartalmazza mindazokat a számszerű adatokat és szöveges magyarázatokat, amelyek a tulajdonosok, a befektetők és hitelezők számára szükségesek a bank vagyoni, pénzügyi helyzetének, működési eredményének megítéléséhez.

A melléklet tartalmazza a hitelintézeti kormányrendeletben (3. sz. melléklet „A” szerinti) előírt tartalmú cash-flow kimutatást is.